

Ársfundur Almenna lífeyrissjóðsins 2017 –Fundargerð

Haldinn á Reykjavík Natura, Reykjavík 23. mars 2017 kl. 17:15

Ólafur H. Jónsson formaður stjórnar Almenna lífeyrissjóðsins setti fundinn kl. 17:20 og gerði tillögu um Ólaf Gústafsson, hæstaréttarlögmann, sem fundarstjóra. Tillagan var samþykkt með lófaklappi.

Fundarstjóri tók til starfa og gerði tillögu um Sigríði Ómarsdóttur, skrifstofustjóra Almenna lífeyrissjóðsins, sem fundarritara. Enginn gerði athugasemd við það og fundarritari tók til starfa.

Fundarstjóri gerði grein fyrir fundarboði. Fundurinn skal skv. 7. gr. samþykktta sjóðsins vera boðaður með 14 daga fyrirvara. Fundurinn var boðaður með bréfi til sjóðfélaga sem var sent út með yfirlitum þann 17. febrúar sl. Fundurinn var formlega boðaður á heimasíðu sjóðsins þann 6. mars sl. og með auglýsingum í Morgunblaðinu þann 6. mars, Fréttablaðinu þann 7. mars og Viðskiptablaðinu þann 9. mars.

Samkvæmt ofangreindu er fundurinn löglega boðaður og lýsti fundarstjóri fundinn lögmætan.

Dagskrá fundarins var eftirfarandi:

Dagskrá.

1. Skýrsla stjórnar.
2. Ársreikningur 2016 og tryggingafræðileg athugun á fjárhag samtryggingarsjóðs.
3. Kynning á fjárfestingarstefnu Almenna lífeyrissjóðsins.
4. Tillögur um breytingar á samþykktum.
5. Kosning stjórnar.
6. Kośning endurskoðenda eða endurskoðunarfélags.
7. Ákvörðun um laun stjórnar.
8. Önnur mál.

Því næst var gengið til dagskrár fundarins.

1 Skýrsla stjórnar

Ólafur H. Jónsson, formaður stjórnar

Skýrsla stjórnar er með fjöldituðum ársreikningi og ræða Ólafs H. Jónssonar er fylgiskjal með fundargerðinni.

Ólafur tók til máls og fór yfir afkomu sjóðsins á liðnu starfsári. Árið einkenndist af styrkingu íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum og hafði styrkingin mikil áhrif á ávöxtun safna sem fjárfesta í erlendum verðbréfum. Að öðru leyti gekk rekstur sjóðsins vel. Í árslok námu heildareignir sjóðsins 185 ma.kr. Greidd iðgjöld til sjóðsins voru 101 ma.kr. og sjóðurinn greiddi 4,3 ma.kr. í lífeyri til sjóðfélaga. Raunávöxtun samtryggingarsjóðs var 0,6% en síðustu 5 árin hefur raunávöxtunin verið 5,3% að jafnaði. Raunávöxtun séreignarsjóðs var á bilinu -2,5% til 3,1% eftir ávöxtunarleiðum. Tryggingafræðileg staða versnaði á milla ára og eru heildarskuldbindingar 3,5% umfram heildareignir. Tryggingafræðileg staða er innan vikmarka sem lög kveða á um. Ný lán til sjóðfélaga jukust fíðrða árið í röð og nú um 170% milli áranna 2015-2016.

Ólafur gerði grein fyrir því að í síðustu viku tóku gildi nýjar reglur um gjaldeyrismál sem fela meðal annars í sér að erlend fjárfesting lífeyrissjóða, sem til þessa hefur verið bundin við sérstakar undanþágur Seðlabankans, er nú heimil og án allra takmarkana. Almenni mun nýta sér afnám gjaldeyrishafta til að byggja upp erlendar eignir samkvæmt fjárfestingarstefnu. Sjóðurinn gerir ráð fyrir að ná markmiði um eignasamsetningu á næstu fjórum til fimm árum. Stefnt er að því að stærsti hluti erlendra fjárfestinga á næstu misserum fari í skráða hlutabréfasjóði en einnig í framtakssjóði og skammtímafjárfestingar.

Þá vék Ólafur að lánveitingum til sjóðfélaga en mikill vöxtur hefur verið í útlánum til sjóðfélaga síðustu tvö ár. Á árinu 2015 jukust lánveitingar frá fyrra ári um 145% eða úr 1.039 milljónum í 2.554 milljónir. Á árinu 2016 voru veitt lán fyrir 6.895 milljónir sem er 170% aukning frá fyrra ári. Skýringar á mikilli aukningu lána til sjóðfélaga eru tvær. Í fyrsta lagi hafa lífeyrissjóðir flestir breytt lánareglum sínum og lána upp í allt að 75% af verðmæti. Í öðru lagi hefur verið mikill vöxtur í efnahagslífi landsins með tilheyrandi aukningu í fjárfestingum.

Þá vék Ólafur að áhættustýringu hjá sjóðnum en á árinu 2016 var skipulagi breytt hjá sjóðnum og áhættustjóri ráðinn beint af stjórn. Verkefni áhættustjóra er að fylgja eftir skipulagi innra eftirlits samkvæmt ákvörðun stjórnar auk þess að bera ábyrgð á eftirliti samkvæmt áhættustefnu sjóðsins. Með nýju skipulagi verður áhættueftirlit í höndum áhættustjóra sem tryggir fulla aðgreiningu starfa vegna ákvarðana og eftirliti með áhættum.

Í janúar 2016 var skrifað undir svokallað SALEK samkomulag en samkvæmt því hækkar iðgjald á almennum vinnumarkaði úr 12% af launum í 15,5% á árunum 2016-2018. Á vegum stjórvalda er nú til skoðunar að breyta lífeyrissjóðalögunum vegna SALEK samkomulagsins. Aðilar vinnumarkaðarins þrýsta á að lágmarksíðgjald verði hækkað úr 12% af launum í 15,5% til að tryggja að allir greiði sama iðgjald. Almenni lífeyrissjóðurinn mun fylgjast vel með hugmyndum og tillögum sem verða gerðar um breytingar á lífeyrissjóðalögunum og beita sér fyrir því að geta áfram boðið samsetningu lífeyrisréttinda líkt og sjóðurinn gerir í dag.

Ólafur vék að dómsmáli Lífeyrissjóðs verkfræðinga, Lífsverks, gegn VÍS og fyrrum stjórnenum lífeyrissjóðsins en fyrir um níu árum fjárfestu nokkrir lífeyrirssjóðir þ.á.m. Almenni lífeyrissjóðurinn í lánshæfistengdum skuldabréfum, sem tóku mið af lánshæfi Glitnis og Kaubings banka. Lífsverk varð fyrir miklu tjóni vegna þessara viðskipta og stefndi fyrrum stjórnenum og VÍS til greiðslu skaðabóta. Héraðsdómur féll í því máli í vorið 2016 Lífsverki í vil. Málinu var áfrýjað til Hæstaréttar en áður en málið var tekið fyrir náðist dómssátt milli aðila. Stjórn Almenna hefur ítrekað farið yfir þetta mál á síðustu árum og ávallt komist að sömu niðurstöðu þess efnis að umrædd fjárfesting hafi verið lögum samkvæmt. Í ljósi nýlegrar dómsáttar var málið aftur tekið til umfjöllunar í stjórn sjóðsins og hefur stjórnin komist að þeirri niðurstöðu á grundvelli fyrilliggjandi gagna séu ekki forsendur til að sækja þá fyrrverandi stjórnarmenn og stjórnendur til saka, sem tóku ákvarðanir á árinu 2008.

Ólafur gerði grein fyrir því að á árinu 2016 veittust Almenna nokkrar alþjóðlegar viðurkenningar. Tímaritið IPE, Investment Pension Europe, valdi Almenna sem besta lífeyrissjóð í Evrópu í flokki lífeyrissjóða á almennum markaði eða sem besti opni lífeyrissjóðurinn í Evrópu. Að auki var Almenni valinn besti lífeyrissjóður í Evrópu meðal þjóða með færri en milljón íbúa og er það annað árið í röð sem Almenni hlýtur þau

verðlaun. Almenni var einnig tilnefndur annað árið í röð fyrir bestu samsetningu lífeyrisréttinda í Evrópu.

Ólafur gerði grein fyrir því að stjórn sjóðsins fundaði að jafnaði einu sinni í mánuði en frá síðasta ársfundni hefur stjórnin fundað 14 sinnum. Stjórnarmenn hafa auk þess mætt á ýmsa fundi milli stjórnarfunda til að greina eða afgreiða mál milli funda.

Ólafur þakkaði meðstjórnendum fyrir gott samstarf á liðnu ári. Á ársfundinum lýkur kjörtímabili míns og Sigríðar Sigurðardóttur í stjórn auk Önnu Karenar Hauksdóttur, varamanns. Sigríður gefur ekki kost sér áfram og vil ég nota tækifærið og þakka henni fyrir vel unnin störf í stjórn sjóðsins. Ólafur þakkaði sjóðfélögum fyrir samskipti og samstarfið á liðnu ári. Að lokum þakkaði hann framkvæmdastjóra og starfsmönnum sjóðsins fyrir ánægjulegt samstarf.

Fundarstjóri þakkaði Ólafi fyrir og lagði til að umræður og fyrirspurnir verði saman um dagskrárlíð 1-3.

- 2 Arsreikningur 2016 og tryggingafræðileg athugun á fjárhag samtryggingarsjóðs
Gunnar Baldvinsson, framkvæmdastjóri gerði grein fyrir ársreikningi sjóðsins og tryggingafræðilegri athugun á fjárhag samtryggingarsjóðs.

Ársskýrluna og kynningu Gunnars má í heild sinni finna á vefnum www.almenni.is.

Helstu tölur ársreiknings eru eftirfarandi:

- Sjóðurinn stækkaði samtals um 10,7 ma.kr. á árinu eða um 6,1%, úr 174,2 ma.kr. í 184,9 ma.kr. í lok síðasta árs.
- Séreignarsjóður stækkaði um 5,8% úr 91,3 ma.kr. í 96,6 ma.kr. í lok árs 2016. Samtryggingarsjóður stækkaði úr 82,9 ma.kr. í 88,3 ma.kr. í lok árs 2016 eða um 6,5%.
- Heildariðgjöld jukust um 12,5%, þar af jukust lágmarksíðgjöld um 14% og viðbótariðgjöld um 10%.
- Lífeyrisgreiðslur úr samtryggingarsjóði námu 1,5 ma.kr. og jukust um 159 m.kr. á milli ára eða 12%. Ellilífeyrir jókst um 13%.
- Útgreiðslur úr séreignarsjóði námu 2,7 ma.kr. og lækkuðu um 42 m.kr. milli ára eða 2%.
- Rekstrarkostnaður nam 532 m.kr. og var í takt við áætlun. Rekstrarkostnaður í fjárhæðum hefur verið að hækka en í hlutfalli af heildareignum hefur hann verið að lækka.

Gunnar vék í umfjöllun sinni að tryggingafræðilegri úttekt sem unnin er af Talnakönnun hf. af Vigfúsi Ásgeirssyni og fór yfir forsendur sem liggja að baki úttektinni. Við tryggingafræðilega úttekt m.v. árslok 2016 voru notaðar nýjar lífslíkur, reynsla áranna 2010-2014, og hafa þær áhrif á úttektina. Niðurstaða úttektarinnar er að áfallnar skuldbindingar eru 3,8% hærri en eignir, að verðmæti framtíðarskuldbindinga er -3,1% meira en núvirði framtíðariðgjálda. Heildarstaða er neikvæð um 5.195,9 m.kr. eða 3,5%. Heildarstaða sjóðsins er innan 10% vikmarka sem lög kveða á um.

Að lokum þakkaði Gunnar stjórn félagsins fyrir samstarfið á árinu og þá sérstaklega Sigríði Sigurðardóttur sem gengur úr stjórninni núna. Gunnar þakkaði einnig starfsfólki sjóðsins fyrir vel unnin störf á árinu.

3 Kynning á fjárfestingarstefnu sjóðsins

Kristjana Sigurðardóttir, fjárfestingarstjóri.

Kristjana Sigurðardóttir, fjárfestingarstjóri, tók til máls og fór yfir fjárfestingastefnu sjóðsins fyrir 2017 sem var samþykkt undir lok árs 2016. Helstu breytingar á stefnunni eru að búið er að bæta við nýrri séreignarleið, Húsnæðissafni, hlutfall sjóðfélagalán og sértryggðra skuldabréfa var aukið í blönduðum verðbréfasöfnum en hlutfall ríkisskuldabréfa minnkað á móti. Í fjárfestingastefnu fyrir 2017 er jafnframt búið að bæta við umfjöllun um samfélagslega ábyrgar fjárfestingar.

Sjóðfélagar geta valið um sjö ávöxtunarleiðir í séreignarsjóði Almenna lífeyrissjóðsins. Hægt er að velja söfn sem fjárfesta bæði í skuldabréfum og hlutabréfum. Einnig er hægt að velja innlend ríkisskuldabréf og innlend bankainnlán. Kristjana fór yfir fjárfestingastefnu í hverri ávöxtunarleið í séreignarsjóði og samtryggingarsjóði og hver eignastaðan er samanborið við fjárfestingastefnu.

Kristjana vék að ávöxtun ársins 2016 en raunávöxtun eignasafna Almenna lífeyrissjóðsins var á bilinu -2,5% til 3,1% en nafnávöxtun var á bilinu -0,5% til 5,3%. Raunávöxtun eignasafnanna síðustu 5 ár er á bilinu 1,7% til 6,2%. Farið var yfir ávöxtun eignaflokka fyrir árið 2016 ásamt greiningu innlendra skuldabréfa sjóðsins en tæp 50% af eigninni er í ríkisskuldabréfum. Farið var yfir atvinnuvegaskiptingu á innlendri hlutabréfaeign sjóðsins en sjóðurinn á samtals í 40 félögum. Að lokum var farið yfir skiptingu á erlenda safninu en stærstur hluti safnsins er í skráðum hlutabréfum eða 87%.

Fundarstjóri þakkaði Kristjönu fyrir yfirferðina og bauð upp á umræður og fyrirspurnir.

Guðjón Jansson, leiðsögumaður, kom í ræðupúlt og spurðist fyrir um það hvort ekki hefði komið til skoðunar hjá lífeyrissjóðnum að fjárfesta í skógrækt.

Albert Þór Jónsson, kom í ræðupúlt og bar fram eftirfarandi fyrirspurnir:

- Hefur sjóðurinn ekki hugleitt að fara hraða í erlendar fjárfestingar í ljósi þess að raungengi krónunnar hefur verið að styrkjast mikið undanfarið og ennþá vantar töluvert uppá að Æ1 og Æ2 hafi náð markmiði um erlendar fjárfestingar m.v. fjárfestingastefnu?
- Hvenær gerir sjóðurinn ráð fyrir að hafa náð stefnu í erlendum fjárfestingum?
- Í dag er hlutfall sjóðfélagalána um 25% af heildar skuldabréfasafni sjóðsins. Hversu hátt getur þetta hlutfall orðið og er sjóðurinn með hámark í þessum eignaflokk?
- Hafa forsvarmenn sjóðsins velt því fyrir sér að fjárfesta beint í erlendum félögum frekar en af fjárfesta í hlutabréfasjóðum með tilheyrandi þóknunum?

Gunnar kom í ræðupúlt og svaraði eftirfarandi:

Lífeyrissjóðurinn hefur fengið kynningar á erlendum sjóðum sem fjárfesta í skógrækt og hafa sjóðirnir skilað góðri langtímaávöxtun. Sveiflur í ávöxtun hafa verið frekar litlar og ekki í takt við sveiflur á hlutabréfamörkuðum. Sjóðurinn hefur ekki mótað sér afstöðu en slíkar fjárfestingar þyrftu að fara í gegnum sjóði sem fjárfesta í mörgum löndum til að dreifa áhættu.

Sjóðurinn gerir ráð fyrir að erlendar eignir verði komnar á stefnu á næstu 4-5 árum. Samkvæmt heimildum sem sjóðnum var úthlutað áður en gjaldeyrishöftin voru afnumin í síðustu viku var gert ráð fyrir að fjárfesta fyrir um 470 millj. á mánuði út árið. Ekki hefur verið tekin ákvörðun um það hvort breyta skuli þeirri stefnu enda er staðan á erlendum

mörkuðum ekki mjög spennandi og vextir víða að hækka. Stjórn sjóðins mun skoða hvort ástæða sé til að hraða fjárfestingum á næstu mánuðum í ljósi þess að búið er að afnema gjaldeyrishöftin.

Lífeyrissjóðurinn hefur ávallt verið með stóran hlut í húsnæðislánnum en þá í gegnum banka og Íbúðarlánasjóð. Með sjóðfélagnum hefur formið breyst og er sjóðurinn að fjárfesta beint í þessum eignaflokki. Sjóðfélagalánin eru góður fjárfestingakostur en ekki auðvelt að selja ef þörf er á.

Það hefur ekki verið skoðað það að fjárfesta beint í erlendum hlutafélögum en sjóðurinn er stór í vísitölusjóðum og hefur áhersla verið lögð áhersla á að semja um þóknanir með góðum árangri.

Að þessu loknu var ársreikningurinn tekinn til afgreiðslu og hann samþykktur samhljóða.

4 Tillaga um breytingar á samþykktum
Sigríður Ómarsdóttir, skrifstofustjóri.

Sigríður Ómarsdóttir, skrifstofustjóri, gerði grein fyrir tillögum að breytingum á samþykktum.

11. grein. Verðbréfasöfn

11.1. Sjóðfélagar geta valið á milli þess að ávaxta inneign sína í sjósex verðbréfasöfnum. Verðbréfasöfni eru:

Ævisafn I hentar þeim sem eru að ávaxta lifeyrissparnað sinn til langa tíma og er hugsað fyrir sjóðfélaga á aldrinum 16-44 ára. Ævisafn I er fyrir sjóðfélaga sem vilja taka nokkrar áhættu og hentar vel fyrir sjóðfélaga á aldrinum 16-44 ára.

Ævisafn II hentar þeim sem eru að ávaxta lifeyrissparnað sinn til langa tíma og er hugsað fyrir sjóðfélaga á aldrinum 45-56 ára. Ævisafn II er fyrir sjóðfélaga sem vilja taka meðaláhættu og hentar vel fyrir sjóðfélaga á aldrinum 45-59 ára.

Ævisafn III er fyrir sjóðfélaga sem vilja taka litla áhættu og hentar vel fyrir sjóðfélaga sem eru 57 ára og eldri. Ævisafn III er fyrir sjóðfélaga sem vilja taka litla áhættu og hentar vel fyrir þá sem eru 60 ára og eldri.

Húsnæðissafn fjárfestir í veðskuldabréfum, sértryggðum skuldabréfum, fjármálfyrirtækja, ríkisskuldabréfum og innlánum. Safnið hentar vel þeim sem vilja nýta sérceignarsparnað til að safna fyrir kaupum á fasteign og/eða greiða inn á húsnæðislán.

Innláussafn er fyrir þá sem vilja forðast verðsveiflur á inneign sinni og hentar fyrir þá sem eru byrjaðir að taka lifeyri og ganga á inneign sína.

Ríkissafn – stutt er fyrir þá sem vilja lágmarksskuldaáhættu og vilja forðast verðsveiflur á inneign sinni. Safnið hentar fyrir þá sem eru byrjaðir að taka lifeyri og ganga á inneign sína.

Ríkissafn – langt er fyrir þá sem vilja lágmarksskuldaáhættu, þóla nokkrar sveiflur í ávöxtun og hyggjast ekki ganga á inneign sína á næstu 12 mánuðum.

Umræður og atkvæðagreiðsla

Fundarstjóri lagði til að atkvæðagreiðsla fyrir samþykktarbreytingu færí fram með handaupprétingu. Fundurinn samþykkti tillöguna. Tillagan var samþykkt samhljóða með öllum greiddum atkvæðum.

5 Kosning stjórnar

Á ársfundinum skal kjósa two aðalmenn og einn varamann í stjórn til þriggja ára.
Á fundinum lýkur kjörtímabili eftirtalinna stjórnarmanna:

Aðalmenn:

Ólafur H. Jónsson
Sigríður Sigurðardóttir

Varamenn:

Anna Karen Hauksdóttir

Frestur til að skila inn framboðum til aðalstjórnar fyrir ársfund rann út þann 16. mars sl.

Eftirtaldir gáfu kost á sér í aðalstjórn:

Ólafur H. Jónsson, öryggisstjóri hjá Skeljungi.
Sigríður Magnúsdóttir, arkitekt hjá Teiknistofunni Tröð.

Ólafur og Sigríður eru því sjálfkjörin í stjórn sjóðsins til næstu þriggja ára.

Kosning varamanna. Kjósa skal einn varamann til þriggja ára. Með hliðsjón af kynjakvótum þarf frambjóðandi að vera kona. Eftirfarandi framboð komu fram á fundinum:

Áslaug Grétarsdóttir, lögfræðingur hjá Greenqloud. Áslaug kom í ræðupúlt og kynnti sig.

Anna Karen Hauksdóttir, starfsmaður hjá Íslandsbanka. Anna Karen kom í ræðupúlt og kynnti sig.

Á meðan atkvæði voru talin var haldið áfram með dagskrá fundarins.

Þá var komið að 6. lið á dagskrá sem er kosning endurskoðenda.

6 Kosning endurskoðenda eða endurskoðunarfélags

Samkvæmt tillögu endurskoðunarnefndar leggur stjórn sjóðsins til að Ernst & Young ehf. verði endurskoðendur Almenna lífeyrissjóðsins. Þar sem engin önnur tillaga hefur borist er Ernst & Young ehf. sjálfkjörið sem endurskoðunarfélag sjóðsins fyrir reikningsárið 2017.

7 Ákvörðun um laun stjórnar

Samkvæmt grein 6.7 í samþykktum er stjórn Almenna lífeyrissjóðsins launuð og ákveður ársfundur stjórnarlaun fyrir liðið starfsár.

Ólafur H. Jónsson, formaður stjórnar, kynnti tillögu um stjórnarlaun fyrir árið 2016.

Mánaðarlaun almenns stjórnarmanns hækka úr 110 þúsund krónum í 120 þúsund krónur á mánuði eða um 9%. Varaformaður fær ein og hálf mánaðarlaun og stjórnarformaður tvöföld mánaðarlaun.

Laun varamanns fyrir setinn fund hækka úr 70 þúsund krónum í 76 þúsund krónur.

Fundarritari bauð upp á umræður um þessa tillögur.

Albert Þór Jónsson kom í ræðupúlt og beinti eftirfarandi fyrirspurn til stjórnarformmans og óskaði eftir umræðu.

Hvernig er tillagan að stjórnarlaunum tilkomin og eru launin ekki of lág?

Ólafur H. Jónsson kom í ræðupúlt og svaraði en stjórnarmenn eru allir sjóðfélagar og það er hagur stjórnar sjóðsins að vel gangi. Hækkan stjórnarlauna er fundin með því að visitölubæta stjórnarlaun starfsársins 2015. Það hefur ekki þótt við hæfi að leggja fram hærri tillögu en það.

Tillagan var samþykkt samhljóða með öllum greiddum atkvæðum.

8 Önnur mál.

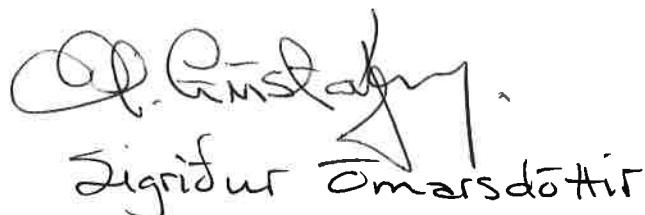
Fundi var frestað meðan lokið var við talningu atkvæða til kjörs varamanns.

Niðurstaða kjörs í varamanns var eftirfarandi til 3ja ára

- Anna Karen Hauksdóttir fékk 68% greiddra atkvæða
- Áslaug Grétarsdóttir fékk 32% greiddra atkvæða

Fundarstjóri óskaði eftir heimild fundarins til að fundarritari gangi frá fundargerð í samráði við fundarstjóra.

Fleiri atriði lágu ekki fyrir fundinum og var honum slitið um kl. 18:47.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Sigríður Ómarsdóttir". The signature is fluid and cursive, with "Sigríður" on top and "Ómarsdóttir" below it.

